

Till:

ud.remissvar@regeringskansliet.se

ud.rs@gov.se

Remissvar

Sveriges medlemskap i Nato (Ds 2022:24)

Sammanfattning

Feministiskt initiativ motsätter sig förslaget om att Sverige ska ansluta sig till Nato.

Vi delar inte de slutsatser som dras vad gäller de utrikes- och säkerhetspolitiska konsekvenserna för Sverige. Vidare anser vi att ett beslut om att ansluta Sverige till Nato skulle brista i legitimitet.

Förslaget baseras på en hastigt genomförd rapport, Ett försämrat säkerhetspolitiskt läge – konsekvenser för Sverige (Ds 2022:7), som saknar en bred analys av konsekvenserna av ett svenskt Natomedlemskap.

Vi delar oron för Rysslands folkrättsvidriga militära aggression mot Ukraina men inte att ett medlemskap i Nato skulle göra Sverige säkrare utan istället bidra till ökad militär spänning i Östersjöområdet. Risken för militära konflikter i vårt närområde ökar.

Att värna demokratin, folkrätten, mänskliga rättigheter och nedrustning är grundvärden i svensk utrikes- och säkerhetspolitik som påverkas starkt negativt vid ett svenskt Natomedlemskap. Särskilt tveksamma slutsatser i promemorian (Ds 2022:24) är att Sverige kan fortsätta sitt engagemang för nedrustning och icke- spridning och rustningskontroll samtidigt som det saknas reservationer mot Natos kärnvapendoktrin.

Som den tydligaste partipolitiska rösten för fred, nedrustning och mänskliga rättigheter motsätter sig Feministiskt initiativ starkt ett svenskt medlemskap i Nato.

Motivering

Medlemskap i Nato är en svår prövning för Sveriges utrikespolitiska oberoende

Frågan om svenskt medlemskap i Nato tog fart efter Rysslands angreppskrig mot Ukraina. Socialdemokraterna forcerade fram en snabb förankring i partiet medan den borgerliga oppositionen hade bestämt sig för medlemskap långt tidigare. Men avsaknaden av en bred folklig debatt har genom Nato-ansökan skapat ett demokratiskt underskott i utrikes- och försvarspolitik. Den oro och det tvivel som finns i stora delar av befolkningen förbises. Säkerhetspolitiska utredningar och analyser samt militärt tolkningsföreträde har ersatt en demokratisk process genom en folkomröstning eller i riksdagsvalet. Försvarsmakten har blivit en debattör och ÖB svajar om kärnvapen på svensk mark.

Ökad spänning mellan Nato och Ryssland leder till upprustning i Europa. Sverige deltar i denna militärpolitiska kapplöpning och har de senaste åren utvecklat ett omfattande samarbete med Nato bland annat genom ett så kallat värdlandsavtal. I status nästintill medlemskap men utan säkerhetsgarantier.

Ett medlemskap i Nato skulle medföra nya förpliktelser, krav på militär närvaro och kanske kärnvapen i Sverige. Men också en begränsning av Sveriges möjligheter att föra en självständig utrikes- och försvarspolitik. Den svenska regeringen vinglar nu vidare på militarismens väg.

En central fråga i den försvarspolitiska debatten de senaste åren har varit om ett ryskt hot mot Sverige är en realitet? Genom invasionen av Ukraina har frågan aktualiserats men en realpolitisk analys landar i att hotbilden mot Sverige är i stort sett oförändrad. Den svenska natodebatten har bottnat i en maskulin syn på konfliktlösning där våld och krig går före samarbete och diplomati. Sveriges goda utrikes- och säkerhetspolitiska traditioner, som aktualiserades under Sveriges medlemskap i FN:s säkerhetsråd åren 2017-2018 då folkrätt, mänskliga rättigheter, jämställdhet, jämlikhet och humanitära frågor stod på dagordningen, är som bortblåst.

En viktig faktor i sammanhanget är hur säkerhetspolitiskt samarbete i EU kan motverka ryska stormaktsintressen men också USA:s inblandning i europeisk politik genom t.ex. militära påtryckningar via Nato. Den europeiska säkerhetsordningen måste utvecklas självständigt från stormakterna.

Det alltid överskuggande problemet i internationell politik är den ständigt pågående militära upprustningen som bidrar till oförmåga att lösa internationella kriser på fredlig väg. Men en feministisk utrikespolitik handlar om internationell solidaritet, nedrustning och mänsklig säkerhet. En sådan politik förutsätter militär alliansfrihet och kompromissar aldrig med fred och mänskliga rättigheter.

Turkiet ställer nu villkor för att godkänna Sveriges ansökan om Natomedlemskap genom att kräva att Sverige utlämnar personer som Turkiet betraktar som "terrorister". Det vore ett avsteg från Sveriges utrikespolitiska linje och oberoende. Regeringen har också accepterat att lyfta förbudet mot export av krigsmateriel. Sedan kuppörsöket mot Erdogan 2016 har det politiska trycket mot oliktankande ökat och Turkiet har inte givit upp sina planer på, att liksom år 2019, invadera kurdiska områden i Syrien, Rojava. Sveriges stöd till den kurdiska frihetskampen, samt den feministiska utrikespolitiken, offras nu på Nato:s altare.

Teysir Subhi (Fi), partiledare

Jaime Gomez (Fi), utrikespolitisk talesperson

Luis Lineo (Fi), säkerhetspolitisk talesperson

Feministiskt initiativ

Kontakt: styrelsen@feministisktinitiativ.se

Hemsida: feministisktinitiativ.se